

Hvidovre
Lokalhistoriske
Selskab

Avedøre - Hvidovre

FORSTADMUSEET
HISTORIEN I GADEN

41. årgang - Nr. 3 - 2023

Indhold

Formanden har ordet.....	3
Vejen til Hvidovre Stadion.....	4
Borgmester Anders Wolf Andresen.....	15
Interviewgruppen - er det noget for dig?.....	18
Skoleinspektør H. C. Broksø-Hansen.....	19
Film om Hvidovres butikker.....	23
Hvorfor have en skoletjenesten?.....	25
Perlefiskerens og hans families historie.....	27
Fiskeoplevelser fra nord til syd.....	36
Arrangementer.....	38
Bagsiden.....	40

	Navn:	Telefon:	E-mailadresse:
Formand:	Anders Aalund	2420 2655	hlsformand@gmail.com
Næstformand:	Karen Johansen	2992 0417	katojo@live.dk
Kasserer:	Knud K. Sørensen	4183 3108	hlskasserer@gmail.com
Bestyrelsesmedlem:	Torben Kok Rasmussen	2070 5435	rasmussen.tk@gmail.com
Bestyrelsesmedlem:	Jørgen Snedled	6178 7548	hlsredaktionen@gmail.com
Bestyrelsesmedlem:	Poul Sørensen	2175 7482	anne1poul@gmail.com
1. suppleant & sekr.:	Finn Ivo Heller	2023 0868	hls.sekr@gmail.com
2. suppleant:	Stig Sørensen	2614 9126	stigsor@gmail.com

Forstads museet:

Alarmplassen 3, Avedøreljren,
2650 Hvidovre
Tlf.: 3649 0030
E-mail: forstads museet@forstads museet.dk
forstads museet.dk/

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Rytterskolen - Hvidovre Kirkeplads 1,
2650 Hvidovre
hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk/

Kontingent:

150 kr. + evt. porto / Pensionister 125 kr. + evt. porto

MobilePay nr.: 94672

Jyske Bank: 5025 1028523

Redaktion:

E-mail: hlsredaktionen@gmail.com

Jørgen Snedled (tlf.: 6178 7548)
Bitten Larsen (ansvarshavende)

Tryk:

Laser Tryk
Trykt i 750 eksemplarer
ISSN: 1602-7051
ISSN: 2596-5808 (online)

Forsidebillede:

Der kæmpes bravt (Foto: Forstads museet - B17552)

Blad nr. 3 2023:

Deadline: Uge 26

Omdeles fra: Uge 30

Arrangementer:

Tilmelding online på
hls.nemtilmeld.dk/
Kontakt evt. Karen Johansen eller Anders Aalund

Vi har en sponsoraftale hos NemTilmeld og får dermed - uden betaling - adgang til NemTilmelds tilmeldingssystem til alle vore arrangementer

Læs mere her: nemtilmeld.dk/

Formanden har ordet

Af Anders Aalund

Anders Aalund - Formand

Jeg håber din sommer er gået rigtig godt med gode oplevelser og samvær.

Apropos samvær tilbyder HLS som sædvanlig også i den resterende del af 2023 en bred og mangfoldig vifte af arrangementer. Alt dette kan du læse om i afsnittet om arrangementer.

Jeg vil dog på denne plads fremhæve, at Søren Pilmark (SP) besøger Kometen onsdag den 20. september kl. 19. I ca. fem kvarter vil SP berette om sit liv og levned. SP er født og opvokset i Hvidovre. Allerede kl. 18 slås dørene op til salg af øl, vand og vin. Billetter kan købes på bibliotekerne i deres åbningstid samt på nettet.

HLS arbejder på mange fronter. Det har længe været en torn i øjet på brugerne af Rytterskolen, at affald skulle bortskaffes i en plastbeholder placeret ved det nordvestlige hjørne af bygningen. Det er heldigvis slut nu, idet HLS i samarbejde med Forstads Museet har foranlediget, at der er blevet placeret et nyt og pænt affaldsstativ lidt væk sydvest for skolen. Det er nu også muligt at sortere affaldet.

Også indenfor er der sørget for, at man kan fraktionere affaldet.

På Forstads Museet har man gang i mange projekter bl.a. opbygningen af en ny hjemmeside. Dette betyder desværre, at vi må vente lidt med få lavet den sidste udstilling om forretninger på villavejene. Vi havde håbet på at udstille i august 2023, men må desværre vente med dette til maj 2024. Før er lokalerne på Hovedbiblioteket ikke til rådighed. Også præsentationen af forretningsdatabasen er blevet forsinket.

Arbejdet med at producere film om forretningslivet i Hvidovre er nu så fremskredent, at filmen kan præsenteres i

august måned.

Flemming Holberg Fenger har generøst givet et stort beløb til dette arbejde.

Befæstningsdagen afholdes som sædvanlig den sidste søndag i september nemlig den 24.9. Arrangement har holdt flyttedag og bliver i år afholdt ved fredskrudtsmagasinet ved Horsedammen i Brøndbyøster. Selskabets frivillige, der hjælper i Cafe Den Tørstige Soldat, er heldigvis også klar ved den nye lokalitet.

Kassereren har hvisket mig i øret, at vi har passeret medlem nummer 700. Tusind tak for den store støtte.

Vores sekretær Finn Ivo Heller gør opmærksom på, at det første blad udkom 1. august 1983, hvilket betyder, at det blad, du sidder med, har 40-års jubilæum. Du kan finde alle bladene på www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk

Med venlig hilsen
Anders Aalund

Vejen til Hvidovre Stadion

Af Sten Skovgaard Larsen

Hvidovre Stadion blev efter den officielle indvielse i 1955 hjemmebane for Hvidovre Idrætsforening (i det følgende HIF) og Hvidovre Tennisklub. Derudover var Holmegaardens Gymnastikforening træningsberettiget på stadion. Hvilke forhold har disse klubber egentlig haft på vejen til Hvidovre Stadion?

HIF blev stiftet i 1925 og avisen Social-Demokraten skrev, at HIF var stiftet af folk hovedsageligt fra den socialdemokratiske vælgerforening, selv om HIF naturligvis var åben for alle. HIF havde det erklærede mål, at der skulle dyrkes de idrætsgrene, som forholdene gav mulighed for. Fodbold, håndbold, atletik, gymnastik, boksning, brydning, bordtennis og badminton. Det var et ambitiøst mål, og da Hvidovre Stadion blev officielt indviet, var det kun fodbold, håndbold og atletik, der var organiseret i HIF. Man havde forsøgt de andre idrætsgrene, men da der både var udfordringer med økonomi og faciliteter, gled disse idrætsgrene over tid ud af HIF for senere at genopstå som selvstændige foreninger. I det følgende vil hovedfokus være på de klubber, der fik plads på Hvidovre Stadion.

Boldbanen ved Brostykkevej (1925)

HIF spillede sine første fodboldkampe på en "bane" der lå bag Phønixhusene på Brostykkevej. Det var på et stykke af Bredegaards jord, og omklædningen foregik i et ubeboet Phønixhus. HIF var ikke medlem af noget forbund, så der var alene tale om træningskampe og en pokalturnering. Pokalen var udlovet af restauratøren på Flaskekroen. De første modstandere var Glostrup, Vigerslev, Valby, Brøndbyerne og soldaterhold fra Avedørelejren.

Indendørs gymnastik (1925)

Umiddelbart efter stiftelsen af HIF var der gang i gymnastikken. Man trænede i kommuneskolens gymnastiksal under ledelse af gymnastiklærer Mikkelsen fra Hærens Officersskole.

Idrætspladsen nord for Holmegaard (1926-1935)

Sognerådet gav i 1925 HIF brugsretten til 3 tønder land på "Skolelodden" i det nordlige Hvidovre. Da marken var pløjet, tog idrætsmændene fat og bar sten væk i spande. Det tog mange søndage, før marken var anvendelig til sport.

Oversigtskort, Hvidovre Kommune, 1926 (Forstads museet)

Indvielsen af idrætspladsen var planlagt til den 27. juni 1926 i forbindelse med afviklingen af et pokalstævne. Samtidig var planen, at der skulle ske indvielse af et nyt klubhus på 7 gange 4 meter med to rum og et loftrum. Klubhuset skulle stå færdigt inden det planlagte pokalstævne. Entreprisen blev givet til tømrermester Viuf, og da pokalstævnet nærmede sig, fremstod klubhuset ikke helt færdigt. Det har de 65 medlemmer

Sporten.

Idrætsforeningen fik, som vi tidligere har omtalt, af Kommunen overdraget et Areal ved Holmegaard, og Sogneraadet skænkede Foreningen et Omlædningshus, som det blev overdraget Tømrermester Viuf at opføre. Huset er paabegyndt, og tildels færdigt; men ogsaa kun tildels —.

Vi synes, der fra Hr. Viufs Side er smølet ikke saa lidt med det Stykke Arbejde.

Den 27. Juni skal „H. I. F.“ have Stævne paa Banerne, samtidig med Indvielsen af disse, men kan man være bekendt at Idrætsmændene skal holde Indvielsesfest i et halvfærdigt Hus?

Vi mener Nej!

Hvorfra der skal lægges det afgørende Pres paa Hr. Viuf, ved vi ikke, men kunde rette vedkommende, etter Læsningen af disse Linier, skride til Handling, er Hensigten naaet.

af HIF uden tvivl været skuffede over, og den HIF-venlige Hvidovre Avis tog del i skuffelserne, og den 18. juni 1926 skrev avisen følgende:

Sagen var, at klubhuset ikke var malet, og der var ikke sat skabe op. Det viste sig, at Hvidovre Avis hverken havde spurgt bygherren eller tømrermesteren om, hvorfor klubhuset ikke fremstod færdigt. Hvidovre Avis undersøgte på given foranledning sagen hos Bygningsinspektoratet og arkitekten. Her blev Hvidovre Avis opmærksom på, at malerarbejde og opsætning af skabe ikke var en del af tømrermester Viufs entreprise. Redaktøren på Hvidovre

Avis prøvede ikke at snige sig udenom, og da tømrermesteren havde overholdt frist og udførelse til punkt og prikke, fik han avisens bedste Undskyldning bragt i Hvidovre Avis den 25. juni 1926. Historien melder ikke noget om, hvem der egentlig skulle have udført det sidste arbejde på klubhuset.

Det planlagte pokalstævne blev afviklet som planlagt med deltagere fra Star, Entrea og Aalholm Boldklub. Det blev ikke den store publikumsucces, men nu var man for alvor i gang med den organiserede idræt i HIF.

HIF's første klubhus (Jubilæumsskrift 1950)

På fotografiet af klubhuset er det værd at lægge mærke til stigen op til loftslemmen. På loftet var det juniorerne der klædte om – de kunne næsten stå oprejst. Og hvis man kravlede op på taget, kunne man få et helt særligt overblik, når der blev spille kampe. Hvis man skulle skylles af efter træning eller kamp, var det ved en vandpost for enden af klubhuset.

Der blev også dyrket atletik på idrætspladsen ved Holmegaard. Der var hverken løbebane eller springgrav, så det var kastedisciplinerne der blev dyrket. Og så naturligvis løb – ude på vejene omkring idrætspladsen. Der var fælles-træning for alle foreningens medlemmer, som blandt andet bestod i at løbe til Risbjerggaard og tilbage igen. Om vinteren var der indendørs træning på Kettevejens Skole.

For at fremme interessen for sporten, blev der arrangeret et løb kaldt ”Risbjerggaardløbet”. Det blev en årligt tilbagevendende begivenhed, hvor man løb fra Risbjerggaard til Flaskekroen og tilbage igen. Der var udlovet en pokal skænket af restauratøren på Risbjerggaard.

HIFs fodboldhold blev optaget i Småklubbernes sammenslutning, der skiftede navn til Arbejdernes Boldspil Union. Det betød, at det ikke alene var trænings- og pokalkampe, der blev spillet på banen, men nu også turneringskampe. I den forbindelse ønskede man sig muligheden for at kunne tage et bad efter kampen.

I Hvidovre Avis kunne man den 22. februar 1935 læse følgende: Opførelsen af et Baderum paa Idrætspladsen blev til stor Sorg for Idrætsmændene ikke vedtaget, idet Teknisk Udvalg indstiller, at Sagen stilles i Bero til den nye Idrætsplads bliver færdig. Var det virkelig nødvendigt at spare de Par hundrede Kroner, et saadant Anlæg ville koste; den nye Sportsplads vil aller tidligst være tjenlig til Brug om 1 ½ á 2 Aar, indtil da skal HIF byde sine Turneringsgæster Forhold for Omlædning og Hygiejne, det staar i skærende Misforhold til de behageligheder, der bydes vore egne Idrætsmænd paa andre Boldbaner.

Håndbold, der kun blev spillet af kvinder, havde det svært. Det var ringe udendørs forhold, og håndbold i en gymnastiksal med ribberne som sidelinje, gav mange knubs. Kvinderne deltog

i nogle få stævner arrangeret af andre klubber.

Anlæggelsen af Vojensvej samt salget af jorden til en entreprenør i 1935 betød, at der måtte findes et nyt sted til idrætten. Sognerådet havde allerede i 1930 indledt forhandlinger om køb af Dansborggaardens jord til skole og idrætsformål. Man var gået i gang med projekteringen af idrætsbanerne ved Høgevej, men kunne ikke blive klar til foråret 1936, så der måtte findes en midlertidig løsning.

Hvidovre Tennisklub

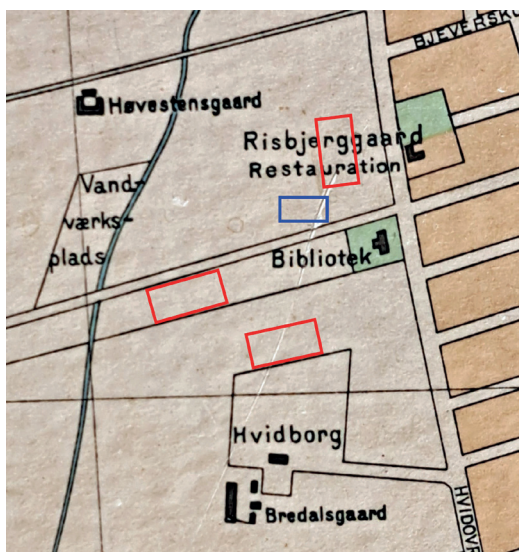
Hvidovre Tennisklub, der senere fik tennisbaner på Hvidovre Stadion, havde allerede i 30-erne ledt efter et egnet sted til tennisbaner. I 1933 tilbød restauratøren på Risbjerggaard, at de kunne bruge græsarealet bag restaurationshaven. Det fik initiativrige tennisspillere til at indkalde til møde.

Hvidovre Avis, 1933

Man var godt klar over, at etablering af tennisbaner ville blive dyrt, så der ville derfor blive tale om et relativt højt kontingent. Det er ikke helt klart, hvordan det gik med initiativet fra 1933, da den officielle stiftelse af Hvidovre Tennisklub først skete i 1950.

Boldbanerne ved Risbjerggaard (1936-1938)

Oversigtskort Hvidovre Kommune, 1936 (originalkort, Forstadsmuseet)
HIF's tredje hjemmebane, lige overfor Risbjerggaard. Der lå også en håndboldbane, markeret med blåt. Samtidig var der yderligere en fodboldbane ved Biblioteksvej, som blev erstattet af en bane op mod skellet til Hvidborg. Sidstnævnte bane lå der til først i 50-erne.

Som nævnt var idrætspladsen ved Vojensvej solgt, og idrætsbanerne ved Høgevej var ikke klar, så da Hvidovre Kommune i juli 1935 havde købt Høvedstengaardens jord, blev løsningen anlæggelse af en fodbold- og en håndboldbane overfor Risbjerggaard. Klubhuset fra Vojensvej blev flyttet med.

HIF's tredje hjemmebane, lige overfor Risbjerggaard. Der lå også en håndboldbane, markeret med blåt. Samtidig var der yderligere en fodboldbane ved Biblioteksvej, som blev erstattet af en

bane op mod skellet til Hvidborg. Sidstnævnte bane lå der til først i 50-erne.

Overfor Kommunebiblioteket og øverst i billedet, ses det ene fodboldmål og håndboldmålene. Det er formentlig spor efter klubhuset til højre for flagstangen. Klubhuset blev flyttet til Høgevej

Samtidig med, at der blev spillet overfor Risbjerggaard, var der endnu en fodboldbane lidt øst for Kommunebiblioteket. Denne fodboldbane blev

Luftfoto fra 1936-1939. Danmark set fra luften for Google. Det kongelige Bibliotek.
BilledID.: sylvest_nks_01010_2.tif

flyttet i forbindelse med udbygning af vandforsyningen og anlægsarbejdet af Bibliotekvej. Som man kan se på billedet herunder, kørte arbejdstoget nærmest på sidelinjen. Banen lå dér, hvor dobbelthusene på Bibliotekvej 5-37 blev bygget.

Med lidt god vilje kan man se klubhuset og flagstangen på venstre side af Bibliotekvej overfor Kommunebiblioteket.

Til højre ses fodboldbanen Billedet er taget mod Hvidovrevej, august 1936 (Forstads museet, B14366)

Fodboldbanen blev flyttet til skellet mod Hvidborg, hvor den i øvrigt lå indtil begyndelsen af 50-erne. Den lå hvor Berners Vænge ligger i dag.

Luftfoto fra 1936-1939. Danmark set fra luften før Google. Det kongelige Bibliotek. BilledID.: sylvest_nks_01010_2.tif, udsnit

Helt op til skellet mod Hvidborg, blev der anlagt en fodboldbane.

Banerne ved Risbjerggaard blev brugt i to et halvt år, og der blev spillet i alt 25 hjemmekampe.

På billedet i næste spalte ses holdet, der spillede på banen overfor Risbjerggaard i 1937-38.

Håndboldkvinderne trænede på banen overfor Risbjerggaard, og de spillede måske også kampe der. Atletikken havde det svært, og man benyttede de muligheder, der var, herunder træning på Kettevejens Skole.

HIF's 1. hold 1937-38 (Jubilæumsskrift, 1950)

Idrætspladsen ved Høgevej (1938-1954)

Idrætspladsen ved Høgevej lå mellem Høgevej (nu Idrætsvej) og Mellemdigsvej (nu Hvidovrevej) med indkørsel fra Høgevej. Jorden havde man købt af Dansborggaard, og anlægsarbejdet begyndte i midten af 30-erne. Selv om der blev sået græs allerede i 1936, blev det først i efteråret 1938, HIF kunne tage den første af de nye baner i brug. I starten måtte der kun spilles turneringskampe på den nye bane, så træningen foregik i et års tid endnu på fodboldbanen overfor Risbjerggaard. Senere kom endnu en fodboldbane ved Høgevej. Fodboldbanerne blev Hvidovres fjerde hjemmebane, og HIF's første klubhus blev flyttet med og fik dermed sin tredje

HIF's første klubhus, her placeret ved skellet til grundejerforeningen Svendbjerg (Forstadsmuseet, B388)

placering. At der kom nye idrætsbaner fik stor betydning for håndboldsporten. Håndboldbanerne blev streget op på det areal, der lå længst ud mod Mellemdigsvej. Håndboldsporten havde haft det svært. Indendørs håndbold var der ikke meget af, og først nu fik man mulighed for at få nogle rigtige håndboldbaner - til markhåndbold. Da man i 1941 blev medlem af Københavns Håndboldforbund og skulle spille turneringshåndbold, steg medlemstallet markant. Nu kom der også herrer på banen, men det var kvindehåndbolden, der var dominerende.

I forbindelse med etableringen af idrætsbanerne ved Høgevej, blev der i 1940 opført et nyt klubhus – HIF's andet klubhus.

Klubhuset dannede i mange år rammen for klublivet i HIF, og både damernes håndboldhold og herrerne fodboldhold klædte om her. Hver for sig! Derudover var det et lille kontor og bestyrelsesrum samt et rum til materiel og bolde. Der var ikke noget marketenderi, men det fortælles, at der blev solgt hjemmelavede sodavand fra huset.

HIF's andet klubhus 1940 (Jubilæumsskrift, 1950)

Der knytter sig en lidt speciel historie til fodboldbanerne på Høgevej. En medarbejder fra Hvidovre kommunes materielgård har fortalt, hvordan man i midten af 40-erne kørte slam ud på fodboldbanerne:

NU – det der slam, var det rene lort, for at sige det lige ud. Det var jo tørret kloakmøg, som vi gravede op på en fjælløvogn, og vi kørte det ud på fodboldbanen. Så løftede vi siderne op og ragede det ned på banen, og så lå det i dynger. Det gjorde vi på alle fodboldbanerne om vinteren. Men det fik gudskelov en ende med den slamkørsel. For slamm

Fotografi taget fra vandtårnet mod syd, 1940 (Forstadmuseet, B3523)

skulle strøs ud i et tyndt lag, og så skulle det have frost, og når det så havde fået frost, så kunne vi rive det. Så rev vi alt skidt væk, der var i. Der var jo masser af ”kardonger” og al muligt i. Det gik vi og rev med nogle river med træfingre. Men så var der en vinter, hvor der ikke var kommet mere frost efter, at vi havde kørt det ud. Så ville det ikke smuldre, for ellers blev det til tørvestrøelse. Og så skulle HIF jo ud at spille, og så regnede det, og det lugtede altså af lort – noget så forfærdeligt. Så fik formanden at

vide, at det måtte han ikke bruge. Nu er det jo forbudt, men det var godt, græsset blev jo grønt.

Tankerne om at opføre et egentligt stadion formede sig i 1945. Anlægsarbejdet begyndte i 1950, og Hvidovre Tennisklub fik i 1951 de første tre tennisbaner. I 1953 kom yderligere 2 tennisbaner til.

Hvidovre Stadion 1954

Hvidovre Stadions opvisningsbane og løbebanerne blev taget i brug i august 1954. Det var oprindelig meningen, at der skulle være officiel indvielse af Hvidovre Stadion den 7. og 8. august 1954, men arbejdet med at færdiggøre Hvidovre Stadion var blevet forsinket på grund af en del frost i anlægsperioden. Arbejdet var dog nået så langt i august 1954, at man både kunne træne og afholde de første sportsbegivenheder på det nye stadion. Der blev givet tilladelse til, at ca. 1.000 idrætsfolk fra forskellige foreninger kunne træne på stadion. Heraf var de 750 fra HIF, ca. 200 fra Hvidovre Tennisklub og ca. 25 fra Holmegaardens Gymnastikforening. Det skal bemærkes, at Holmegaardens Gymnastikforening, der blev etableret i 1943, udover gymnastik også havde håndbold og atletik på programmet. FDF (Frivilligt Drenges Forbund) havde også atletik som en aktivitet, og de fik også lov til at træne på stadion. Det nye klubhus stod færdigt i september 1954, og de træningsberettigede klubber fik nu mulighed for at få et klublokale.

HIF's 1. hold i fodbold spillede den første hjemmekamp på den nye opvisningsbane den 15. august 1954 mod B 1908. Det var i en turnering uden tilknytning til et forbund. HIF spillede dengang i Københavnsserien, og den første turneringskamp på opvisningsbanen var den 21. august mod Rødovre. Andre modstandere på hjemmebanen i efteråret 1954 var F.B. (Frederiksberg Boldklub), Fremad Valby, Gentofte og Kastrup.

Håndbold blev stadig afviklet udendørs, og den officielle betegnelse var markhåndbold. Der var 11 mand på et herrehåndboldhold i markhåndbold og 7 kvinder på et kvindehold. I august blev der afviklet et meget stort pokalstævne, hvor ikke mindre end 70 hold deltog. Herrehåndbolden havde fået lidt flere deltagere, men kunne endnu ikke gøre sig gældende. Vinderne på herresiden i mesterrækken blev et hold fra Politiets Idrætsforening.

Selv om løbebanerne ikke var ”løbet til”, blev der afholdt en række atletikstævner i 1954. Det første stævne var den 3. august mellem porcelænsfabrikken Aluminias idrætsklub og HIF. Midt i september var der atletikmatch mellem

HIF, Glostrup og Rødovre, og i oktober blev der afholdt danske mesterskaber, hvor det store trækplaster var to af datidens store atletiknavne – Pernille Rode og Gunnar Nielsen. Også en studentermatch mellem studerende fra Lunds og Københavns universiteter blev afviklet på Hvidovre stadion det år.

1954 blev også året, hvor Skolernes Idrætsdag for første gang kunne afholdes på det nye stadion. Den 4. september gik eleverne fra Holmegaardsskolen og Kettevejens Skole sammen i ét optog til stadion, ligesom elever fra Risbjergskolen og Strandmarksskolen fulgtes til stadion.

Billede fra optog til Hvidovre Stadion, Hvidovre Avis

Officiel indvielse af Hvidovre Stadion 1955

Den officielle indvielse af Hvidovre Stadion fandt sted i pinsen 1955 (29. og 30. maj). Det nye stadion med det nye klubhus havde kostet næsten 2 millioner kroner. Tilskuercapaciteten blev anslået til 7.500 tilskuere.

Det var borgmester Ole Toft Sørensen, der foretog den officielle indvielse af Hvidovre Stadion. Både ved de officielle taler og i den skrevne presse blev der ikke sparet på roserne og begejstringen over det nye stadion. Der var en særlig tak og stor ros til Hvidovre kommune,

Taler ved den officielle indvielse af Hvidovre Stadion, Arkiv.dk

der var den første omegnskommune, som tilgodeså idrætten ved at bygge et så stort stadion.

I forbindelse med den officielle indvielse var der aktiviteter over to dage. Der var inviteret ikke mindre end 80 deltagere fra den svenske by Sollentuna. At det netop var sportsfolk fra Sollentuna, der var inviteret, var ikke nogen tilfældighed. Sollentuna, der ligger ved Stockholm, var i 1950 blevet Hvidovre Kommunes første officielle venskabsby. Et venskab der førte til, at Hvidovre Stadions officielle adresse nu er Sollentuna Allé.

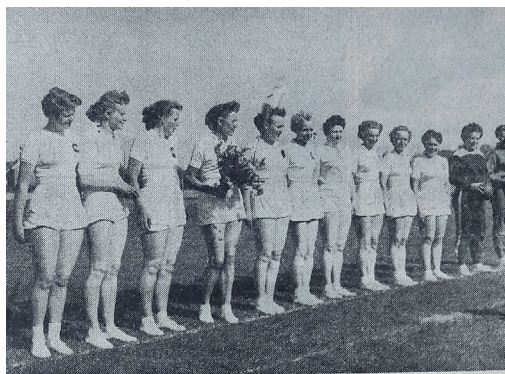
Stævnet blev indledt med en opvisning af Holmegaardskolens Elitehold (drenge) i hvide shorts og bar overkrop.

Hvidovre Tennis Klub spillede mod et udvalgt hold fra Sollentuna. Der blev spillet begge dage, og det endte med en overlegen sejr til Hvidovre Tennisklub.

Som tidligere nævnt blev håndbold spillet udendørs, og på herresiden blev der afviklet en kamp af et sammensat

hold fra HIF og HG (Holmegaardens Gymnastikforening) mod Københavns Håndboldklub. Sidstnævnte vandt 15-13. HIF's kvindehåndboldhold spillede mod et kvindehold fra Sollentuna og vandt 12-0. Den store sejr skyldtes ifølge en journalist fra Hvidovre Avis, at Sollentunas kvinder skød alt for langt udefra, og det var barnemad for Hvidovres målvogter.

HIF's Københavnsseriehold i fodbold spillede en kamp på opvisningsbanen mod et udvalgt hold fra Sollentuna. Hvidovre vandt 5-1. Erik Larsen og Erik Svendsen scorede to mål hver, og Jørgen Ziegler scorede én gang.

Fotografi bragt i Hvidovre Avis den 3. juni 1955

Der blev også afviklet atletikkonkurrencer begge dage. Sollentunas hold ville være Hvidovre overlegent, så for at skabe nogenlunde balance i styrkeforholdet, blev Hvidovres atletikhold forstærket med atleter fra Rødovre, KIF (Københavns Idrætsforening), FIF (Frederiksberg Idrætsforening) og en hammerkaster fra Politiets Idrætsforening.

Hovedbestyrelsesmedlem i HIF, Jørgen Larsen, overrakte en erindring til atleter ved indvielsen (privat foto)

Hvidovre Cykle Klub var også inviteret til at deltage ved indvielsen. Det var ikke første gang der blev kørt cykelløb på stadion, for ugen før åbningen blev der blandt andet afviklet et 50 omganges parløb. Entré 1 krone. Set med nutidens briller var det nogle ret spektakulære cykelløb, der blev afviklet på den 400 meter lange rundbane, som var belagt med cinders (knust slagter). Og der var da også en cykelrytter, der

Et „ægte“ seksdagesløb.

Som rosinen i pølseenden kørte ryttere fra Hvidovre Cykle Klub et 10 omganges pointløb — og det tør nok siges, at de unge ryttere havde stor succes. Der var ligefrem kommet „ægte“ seksdagesstemning blandt tilskuerne, og da man saa spillede 6-dagesvalsen, blev der rigtig traadt i pedalerne. Lad os haabe, at de friske fyre fra HCK snart igen vil faa lejlighed til at vise, hvad de formaar. Resultaterne af pointløbet blev følgende: Nr. 1 Ib Frøby, 21 points. 2. Lars Christiansen 16 points og nr. 3 Mogens Møller 13 points. Dagens program sluttede med 4 km forfølgelsesløb mellem Ib Frøby og Ove B. Jørgensen; her vandt Ib Frøby i tiden 6,43,4.

Hvidovre Cykle Klubs kommende storrytter, Ib Frøby.

Tekst og fotografi er fra Hvidovre avis den 3. juni 1955

styrtede og fik hudafskrabninger. I forbindelse med den officielle indvielse blev der blev både kørt et pointløb og et forfølgelsesløb.

Ved den officielle indvielse havde over 2000 mennesker hørt taler og overværet forskellige konkurrencer. STADIONINDVIELSEN BLEV EN STRAALENDE ”OLYMPIADE” skrev Hvidovre avis efterfølgende.

I forbindelse med den officielle indvielse af Hvidovre Stadion i pinsen 1955, blev der fremstillet en ”erindringsmønt” i ”sølv”. Meget tyder på, at alle deltagere fik denne erindring.

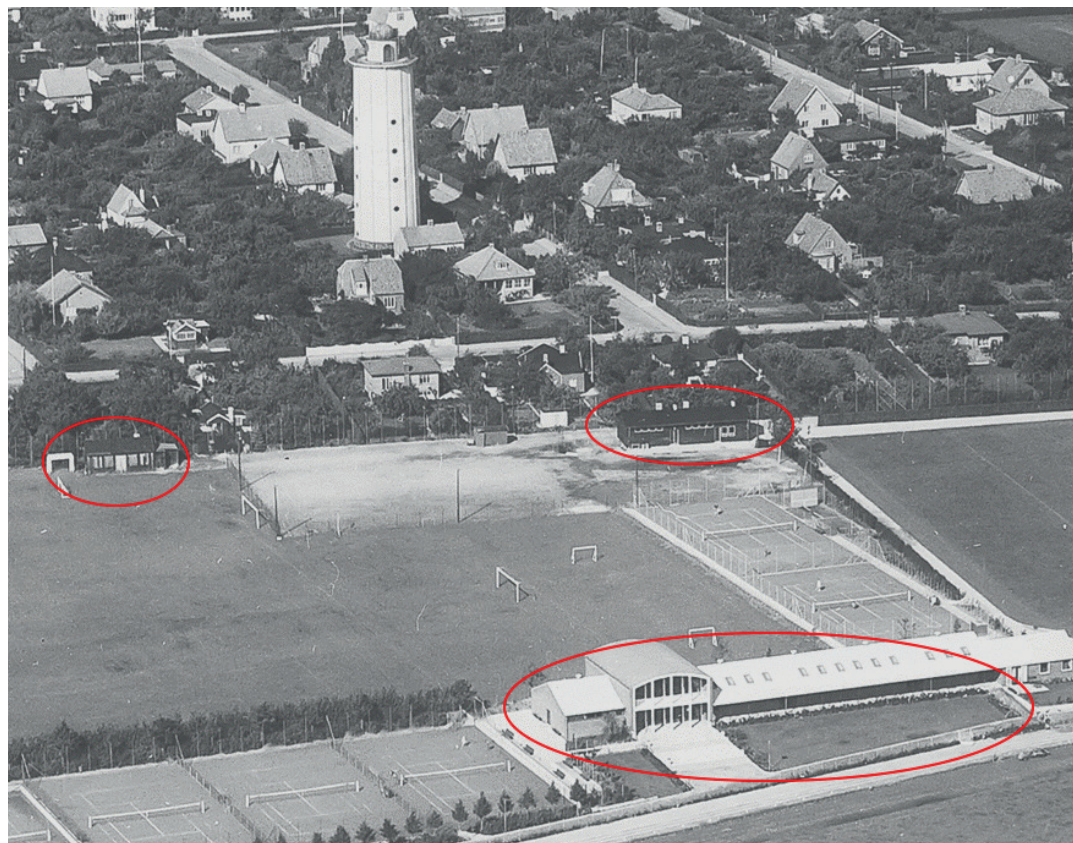
På fotografi (s. 14) fra 1956 kan man se HIF’s tre første klubhuse. Det første klubhus i markeringen til venstre endte som materielskur og blev revet ned i 1965/66. Det andet klubhus i markerin-

Erindrings”mønt” (Forstads museet)

gen til højre blev efter stadionindvielsen anvendt til forskellige formål, blandt andet kunne besøgende fra provinsen og udlandet overnatte i klubhuset. Dette andet klubhus blev revet ned i oktober 2004. Nederst på fotografiet er så Hvidovre Stadions daværende hovedbygning, opført i 1954. Den bygning blev klubbernes tredje klubhus.

Hvidovre Stadion har siden gennemgået en markant udvikling. Højtaleranlæg, lysanlæg, tribune, tidssvarende løbepanor og indendørs faciliteter til tennis, atletik og crossfit. Og Hvidovre Stadion har, udover det nævnte, dannet rammen om meget forskelligartede arrangementer. Tiden vil vise, hvilke nye ønsker og formelle krav der bliver realiseret.

Hvidovres tre klubbuse, 1956
(www.kb.dk/danmarksetfiraflufften/images/luftfo/2011/maj/luftfoto/object758319)

Sten Skovgaard Larsen
holder foredrag i kometen d. 5. oktober med film, fotos
og anekdoter.

Tilmelding i NemTilmeld
(Se Arrangementer her i bladet)

Kildehenvisninger:

Hvidovre Idrætsforening, 25 års jubilæumsskrift, 1950.

Holmegaardens Gymnastikforening, 60 års jubilæumsskrift, 2003.

Hvidovre Lokalhistoriske Forening, medlemsblad nr. 1, 2016, 90-års jubilæum, Per Arild

Hvidovre Lokalhistoriske Forening, medlemsblad nr. 1, 2020, Den hvide sport i Hvidovre.

Social-Demokraten, 17. november 1925.

Hvidovre Avis, 1926, 1927, 1933, 1935, 1936 og august/september 1954.

Hvidovre Avis, 27. maj og 3. juni 1955, der indeholder navne på stort set alle aktive ved indvielsen.

Jan Nielsen, Poul Sverrild og Kommunalarbejdernes klub i Hvidovre, Abe Erik og de andre rødder, 1992.

Forstads museet, Film og Lyd, V30.

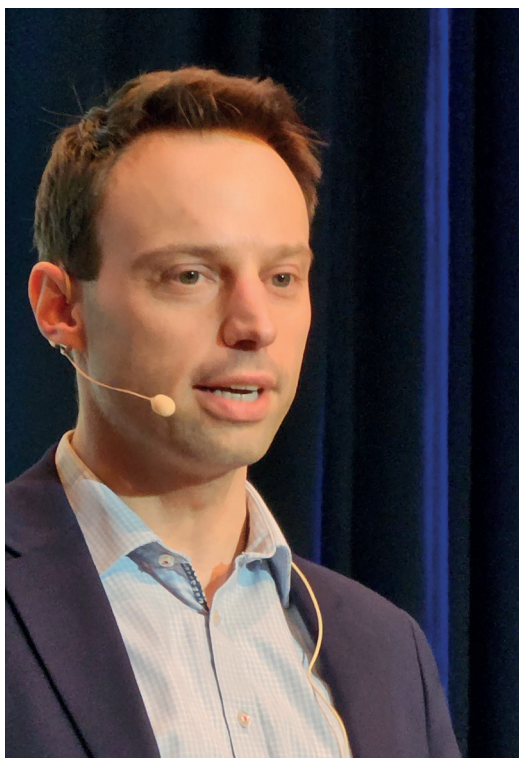
HIF-storik,

Borgmester Anders Wolf Andresen

Af Anne Sørensen

Godt og vel 70 fremmødte havde en interessant og hyggelig aften ved Hvidovre Lokalhistoriske Selskabs arrangement med Borgmester Anders Wolf Andresen (fremover nævnt AWA).

Borgmester Anders Wolf Andresen i Kometen 20. april 2023

Foto: Jørgen Snedled

Baggrund og historie

Anders Aalund bød velkommen og overlod derefter scenen til AWA. Han fortalte først lidt om sig selv, og hvad han er rundet af og ikke mindst, hvilke visioner han har for Hvidovre. En sønderjysk baggrund har givet ham stor historisk bevidsthed og ikke mindst indsigt i, hvad der kan splitte mennesker, og hvad der kan samle. Hans erklærede mål er da også at gøre os alle stærkere i fællesskab.

Som ung ville han gerne læse statskundskab, valgte Københavns Universitet, skulle have et sted at bo og fik det på Rebæk Sø Kollegiet i Hvidovre. Det var nemlig tæt på en station. Efter endt uddannelse fik han ansættelse i hhv. Kalundborg Kommune og senere BUPL. Nogle år der bestyrkede ham i troen på, at fællesskabet er en forudsætning for at lykkes. På kollegiet traf han også sin kommende hustru, og for 5 måneder siden blev de forældre til en lille pige, der havde en meget kompliceret fødsel. Den lille familie har derfor været i meget tæt kontakt med sundhedsvæsenet, og det har, ved selvsyn, givet ham indsigt i hvor pressede de er i sundhedsvæsenet, og hvor stærkt de løber.

Borgmesterens 10 bud

Efter at have boet 20 år i Hvidovre sidder SF'eren AWA nu som borgmester i en kommune, der har haft årtiers ubrudt socialdemokratisk borgmestervælde. En rolle, han er meget bevidst om, og som har fået ham til at opstille 10 bud, der kan bidrage til at nå målet for fællesskabets succes.

1. Fællesskabet skal favne bredt. Hvis alle høres og ses, kan man træffe de rigtige beslutninger. Også selvom alle ikke får ret.
2. Regn det igennem først. Brug ikke penge før der er styr på det.
3. Det skal kunne forklares til den første du møder på Hvidovrevej. Kan det ikke det, skal det tænkes om.
4. Værdier er bedre end kontrol. Nærhed mellem embedsværk og borger. Begår man fejl, skal man lære af det.
5. Når flere er med frisættes energi, som omsættes i løsninger.
6. Administration er til for politikerne, der er til for borgerne.
7. Borgerne kender byen – lad dem arbejde med på beslutninger.

8. Løsninger bliver bedst, når alle interessenter er med.
9. Åbne processer og dialog skaber ejerskab og fællesskab.
10. Planlægning er grundlag for agilitet og fleksibilitet.

Disse bud skitserer en ny måde at gøre tingene på, og AWA kunne da også fortælle, at det her er svært og træerne vokser ikke ind i himlen. Der er stor forskel på at sige, hvad man vil gøre og så rent faktisk gøre det.

Visioner

Siden 2012 har Hvidovre været udråbt til børnenes og familiernes by. En smuk vision, der dog efterlader for lidt fokus på seniorer og erhvervsliv.

Kommunalbestyrelsen skal nu arbejde med en ny vision, der bygger på følgende:

Mangfoldighed – plads til alle
Bæredygtighed – grøn by
Tryghed og fællesskab – er de svageste trygge?
Livskvalitet og kultur.

Sådan er Hvidovre – og disse projekter skal vi arbejde på ifølge AWA

Hvidovre er på mange måder en landsby, hvor rigtig mange er født i kommunen. De samme generationer har boet her i årtier, og selvom unge mennesker kan flirte lidt med København, vender mange tilbage til rødderne i Hvidovre, når de stifter familie. Men selvom Hvidovre minder lidt om den egn, AWA kommer fra, så ændrer historien os hele tiden, og kommunen er i konstant udvikling og forandring. Når nabokommunerne ændrer sig, påvirker det os på såvel infrastruktur, boliger osv. Vil vi styre eller styres af denne udvikling? Er vi en landsby eller en del af Storkøbenhavn?

AWA undrede sig over, at Avedøre Havnvej stadig deler os. Men ting tager tid, og vi skal passe på de lokale kvarterers egenart, og så skal vi finde en bymidte. Den nye Rishjerggaard er et forsøg på dette. Her vil man prøve at skabe en torveplads.

Det vil være ønskeligt at få Metro til Hvidovre, særligt hvis der indføres ro-adpricing, som noget tyder på.

Holmene er indtil videre et erhvervsområde. AWA gennemgik visioner for natur, miljø, grøn omstilling, arbejdspladser og stormflodssikring for dette område. Vedrørende stormflodssikring arbejder Hvidovre tæt sammen med bl.a. Tårnby, Brøndby og Københavns kommuner.

Holbæk og Amager motorvejene støjer og er en plage for dem, der bor tæt på. Her er der planer om overdækning og solceller. Et par arkitektfirmaer er blevet bedt om at komme med bud på dette.

AWA viste billeder af byudviklingsområder. Cirkusgrunden er grøn og skal vedblive at være det, og generelt skal der ikke bygges på de grønne områder.

De lokale virksomheder skal også bevares, så det bliver nødvendigt at revidere 20/21 udviklingsplanen.

Mht. boligbyggeri så er det vigtigt at bygge til mennesker – f. eks ungdomsboliger og seniorboliger – og ikke nødvendigvis smart højhusbyggeri. AWA mener, vi har de højhuse, vi skal have. Ved igangværende byggeplaner f. eks

ved Hvidovre Station har man lige nu borgerinddragende processer, så alle bliver hørt. Og så vil man arbejde på at finde steder på Hvidovrevej, hvor man kan ”lægge højhusene ned”.

AWA gennemgik derefter motorveje, Metro, Holmene, grøn omstilling og arbejdspladser i detaljer, og pointerede at disse projekter kræver milliarder at få gennemført.

AWA rundede sit indlæg af med at gentage vigtigheden af fællesskab, borgerinddragelse og tilgængelighed.

Til slut var der spørgsmål og kommentarer fra salen. Herunder at støjgener og trafikmængder er svære at imødegå. Det kunne AWA kun give borgeren ret i.

HIF rykker op i superligaen – har vi råd til det? AWA svarede, at man er i fuld gang med at finde penge.

AWA fik et spørgsmål om vigtigheden af, at skolebørn får et forhold til historien. Det fandt AWA var meget vigtigt, og han oplyste, at man bl.a. har lavet en kulturpulje, som skolerne kan trække på.

Så var det ved at være kaffetid, og Anders Aalund rundede af med lidt kommentarer om besværet, hvis aftenens møde skulle være holdt på Risbjerggaard, for HLS's mandskab er over skelsår og alder, hvad møbel-flytteri angår. AWA takkede for arrangementet, og kunne berette at han var i gang med

at løse arrangementsproblemerne ved Risbjerggaard.

Alt i alt en meget interessant og informativ aften med en borgmester, der er særdeles engageret i sine borgeres ve og vel.

Hvidovre Torv 3, 2650 Hvidovre - Telefon: 71 94 51 51
<https://hvidovrevinhus.dk/>

Interviewgruppen - er det noget for dig?

Af Torben Kok Rasmussen

Interviewgruppen foran Rytterskolen - Foto Torben Kok Rasmussen

Interviewgruppen er nedsat af Hvidovre Lokallhistoriske Selskab og Forstads-museet i 2012.

Formålet er at indsamle og bevare historien om livet og udviklingen i Hvidovre Kommune.

Som interviewer indgår du i en gruppe bestående af frivillige. I gruppen har vi lister over potentielle emner for interviews, men vi kan hver især byde ind med personer med historier, som vi mener, bør bevares for eftertiden. Det indsamlede materiale indleverer vi som lydoptagelser eller skrevne artikler til Forstads-museet.

Vi mødes fysisk fire gange om året i Rytterskolen. Her deler vi oplysninger om afholdte og planlagte interviews, samt snakker om lidt af hvert over kaffen.

Har du selv en historie fra din eller måske fra dine forældres tid i Hvidovre, som du mener bør bevares for eftertiden, kan du kontakte os, så vi sammen kan planlægge et interview eller hjælpe dig med at skrive en artikel til arkivet.

Hvis dette kunne være noget for dig at deltage i, er du velkommen til at kontakte Torben på telefon 20 70 54 35 eller en anden af vores øvrige interviewere for at høre nærmere.

Vores interviewgruppe består af:

Torben Kok Rasmussen (Tovholder)
Jens Frederik Jørgensen
Stig Sørensen
Knud Sørensen
Finn Riedl
Inger Hansen
Henny Paaske
Anders Aalund
Bitten Larsen

Skoleinspektør H. C. Broksø-Hansen

Af Ole Asbjørn Petersen

På skoleinspektørens kontor på Sønderkærskolen hang på væggen en anerække af kommunens tidligere skoleholdere og skoleinspektører lige fra Rytterskolens tid, til en ny skoleinspektør i 2006 valgte at flytte samlingen til kontorgangen.

Skolen startede i 1924 under navnet Hvidovre Skole, skiftede navn ca. 10 år senere og hed nu Kettevejsskolen. Det navn blev senere byttet ud med Sønderkærskolen, som var navnet, da skolen blev nedlagt som folkeskole i 2014.

I rækkefølge fra 1924 til 2004 var følgende skoleinspektører:

1924-1941 Claus N. Petersen

1941-1953 A. O. Andersen

1953 H. C. Broksø-Hansen

1953-1967 Axel Møllehave

1967-1984 Jens Sindberg Jacobsen

1984-2004 Ole Asbjørn Petersen

H. C. Broksø-Hansen -1953

Gennem årene kunne jeg se deres fotos og kunne danne mig et indtryk af deres person. Axel Møllehave og Jens Sindberg Jacobsen havde jeg haft som lærere i starten af 50`erne på Holmegårdskolen, og de to førstnævnte havde jeg hørt om, mens jeg aldrig havde hørt om H.C. Broksø-Hansen. Jeg blev lidt nysgerrig og studsede over, at kun årstallet 1953 var angivet.

Langt senere - i 2012 - havde vi i Lokalhistorisk Selskab besøg af Bent Broksø, der fortalte om sit liv og virke i Hvidovre. Bent var søn af H. C. Broksø

Hansen. Bent var kunstmaler i sin fritid, og ved et møde med Jens Frederik Jørgensen og undertegnede i hans hjem fik Selskabet overrakt to af hans malerier. (Omtalt i medlemsbladet nr. 3 i 2012). Mødet gav også anledning til en snak om hans far, hvor jeg fik mere at vide om en spændende person.

I 1934, mens Broksø Hansen var viceskoleinspektør på Kettevejsskolen, blev der optaget en 16 mm smal-film(stumfilm) på Hvidovres to skoler (Strandmarksskolen var kommet til). Filmen skulle vise de mange forskel-

lige situationer, der er i en skoledag og tilmed med et historisk perspektiv. Broksø-Hansen og hans bror Viggo Hansen har optaget filmen. Bents far var idemand, skriptmand, instruktør og titeltegner. Hvidovre kommune var dengang en sognekommune, hvor der ikke var mange penge i kassen, så det var vanskeligt at få penge til skolebørns lejrskoleophold. Broksø-Hansen satte sig i spidsen for arbejdet med at skaffe de nødvendige midler og derfor ideen med at fremstille en film, der skulle vises offentligt mod betaling på Risbjerggård og Rossini ved Valby Station. Det lyk-

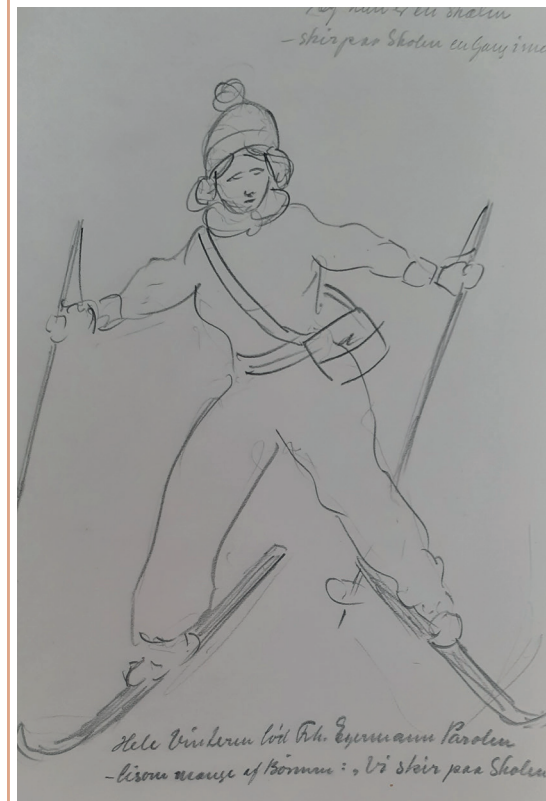
kedes, og filmen har været vist utallige gange og er blevet så slidt, at den er overspillet og kan lånes på biblioteket under navnet ”Skolefilm 1935”.

Når Danmarks Radio viser klip fra tidligere tids folkeskole, er det meget ofte taget fra denne film.

En lille pudsighed ved Broksø-Hansen skal omtales. Mens han var viceskoleinspektør, boede familien i Vigerslev. Han gik altid med hat, og hvis han havde boet i Hvidovre, ville han ustandseligt, når han gik på gaden, have skullet løfte på hatten og hilse på de mange forældre mv., som han mødte og kendte fra skolen.

Ved Broksø-Hansens begravelse skildredes han som en dygtig skolemand, der var glad for sin gerning, som et redeligt menneske uden krogveje, en uforlignelig mand og far og en god ven og kollega. At han var glad for sin skole, stod helt klar for mig, da jeg fik lov til at læse hans private optegnelser overdraget til mig af hans datter Gitte i 2014. I sange, tekst, taler og tegninger har han med varme skildret sine kollegaer. Ved Kettevejsskolens 25-års jubilæum var det lige-

ledes ham, der havde skrevet festsangen. Ved siden af arbejdet på Kettevejsskolen var Broksø-Hansen en skattet lærer på Frederiksberg Seminarium. Han underviste i faget skrivning i en lang årrække og beskrives som dygtig uden at tage sig selv eller faget for højtideligt. I de mindeord, der var skrevet fra seminariet, dukker en ny side af hans liv op. Det fortælles, at hans mod og uselvskhed

viste sig ved deltagelse i modstandsbevægelsen under krigen, uden han fortalte om det i store vendinger. I en samtale med barnebarnet Keld Broksø fik jeg at vide, at Broksø-Hansen havde været aktiv i modstandsbevægelsen. En ikke ufarlig opgave. Han havde bl.a. hjulpet den daværende ejer af Hvidovre Kino, Herman Larsen, med at flygte til Sverige. Herman Larsen var af jødisk afstamning. Efter krigen vendte han i 1945 hjem til Danmark. Han viste sin store taknemmelighed ved at skænke Broksø-Hansen et cigaretetui i sølv med indgravering. Cigaretetuiet ligger i dag på Keld Broksø's skrivebord.

I slutningen af krigen kom ca. 250.000 tyske flygtninge til Danmark. 80% af skolerne i København blev beslaglagt for at anbringe flygtningene, og Hvidovre måtte også tage sin del. Den 19. april 1945 blev Kettevejsskolen beslaglagt, og eleverne flyttet til andre lokaliteter i kommunen. Biblioteket, Risbjerg Kirke, børnehaver og private hjem var nu undervisningssteder. Som viceskoleinspektør fik Broksø-Hansen ansvaret med denne opgave og kontakten til den tyske kommandant på skolen. Det viste sig, at de kunne godt med hinanden, for

i en fortrolig samtale fortalte kommandanten, at han absolut ikke kunne lide den lille/store mand fra Tyskland med det latterlige overskæg. Han var selv blevet indkaldt til Wehrmacht uden lyst til krigsdeltagelse.

I 1949 forlod de sidste tyskere Danmark, og en hverdag var allerede inden begyndt at fungere på egne vilkår. Således også på skolerne i Hvidovre. Broksø-Hansen havde en god pen, og utallige er de sange og taler, han gennem årene har forfattet. På Frederiksberg Seminarium blev det til 41 i perioden 1929 til 1945 og på Kettevejsskolen fra 1928 til 1947 til 12. Fra 1947 til 1952 blev det til 52 i alt. Som medlem af Hvidovre Skakklub var det også ham, der skrev festsangen ved klubbens 10-års jubilæum.

Et aktivt menneske, hvis betydning også rakte ud over dagligdagen som leder på Kettevejsskolen. Det er derfor forståeligt, at en kreds af gode venner satte sig sammen med det formål at rejse en mindesten på hans grav på Hvidovre Kirkegård.

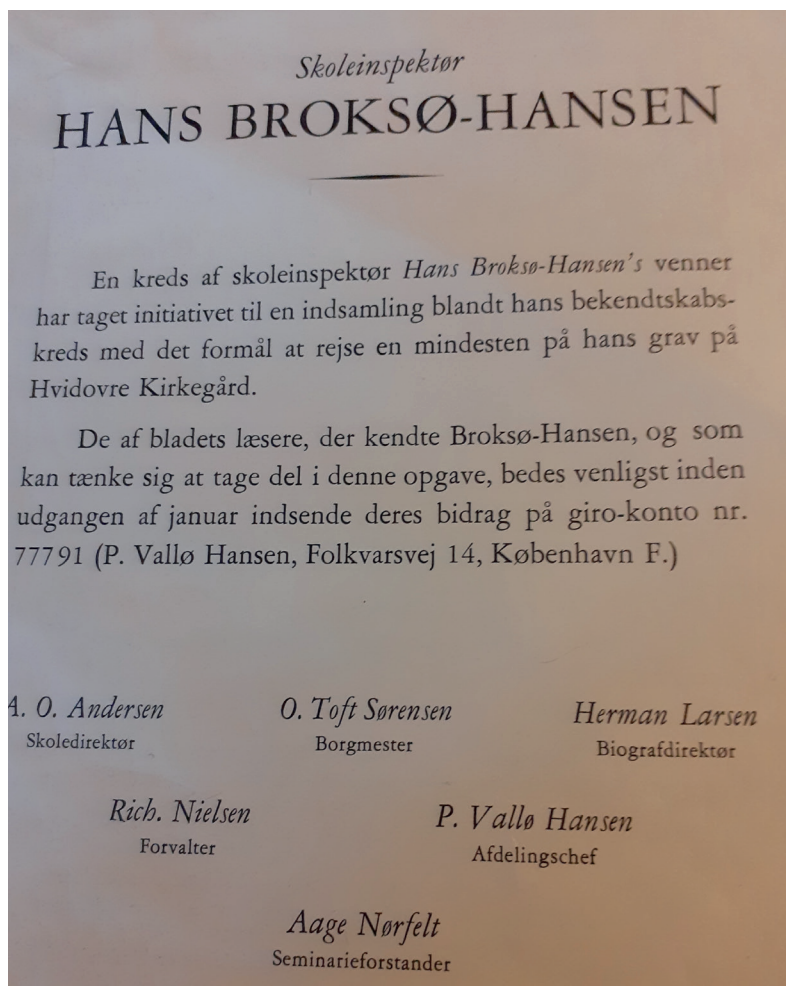
Min undren over et portræt af skoleinspektør H.C. Broksø-Hansen med kun et årstal -1953 – gav mig en indsigt i liv, der på mange måder har været en inspirationskilde for mange i samtiden. Et alt for kort liv med en afslutning på arbejdslivet efter kun et halvt år i lederstillingen kan synes uretfærdigt, men det aftryk, han har sat, har været væsentligt og bør ikke glemmes.

Referencer:

Personlige papirer og samtaler med Gitte Broksø.

Seminyt. Frederiksberg Seminarium november 1953

Samtaler med Keld Broksø. Samtaler baseret på research arbejdet med hans bog ”Koldfronter” fra 2017 og et radiointerview med Radio Vesterbro 17.5.2020

Film om Hvidovres butikker

Af Bitten Larsen

Igennem en længere årrække har en gruppe frivillige under Hvidovre Lokalhistoriske Selskab (HLS) siddet og gennem søgt kilderne i form af telefonbøger, erindringer, fotografier, byggesagsarkivet og meget andet godt for at finde de butikker, der gennem tiden har forsynet Hvidovre og Avedøres beboere med alt fra charcuteri over NSU-biler til den nyeste mode.

Det er blevet til to velbesøgte udstillinger på Hvidovre Hovedbibliotek, og de har givet yderligere ny viden. Udstillingerne med billeder af facader og bybilleder har hjulpet hukommelsen på glet og givet anledning til, at enten tidligere butiksejere eller deres voksne sønner og døtre har fortalt om livet i lige præcis deres butik.

Der er ingen tvivl om, at historien om butikkerne kan noget, og her i forsommeren kommer folk ind ad døren på Forstadsmuseet og spørger, om vi har hørt mere om, hvornår næste udstilling kommer. Og flere fortsætter med fortællinger fra deres eget liv: en har været bybud og en anden bor i en nedlagt slagterbutik.

I 1954 var medlemmer af Hvidovre Roklub med i et optog på Hvidovrevej. Det gav et fint billede af butiks-rækken på Hvidovrevej 156-158, hvor bl.a. Hvidovre Sport i dag har til huse.

Foto: Forstadsmuseet.

Irma er i dag en sagablot i Hvidovre og snart også i resten af Danmark, men gennem tiden har der ligget Irma på ikke mindre end 14 forskellige adresser i Hvidovre, hvor man har kunne forsyne sig med kaffe, vin og grenadine samt alle de andre gode ting. Forstadsmuseet.

Derfor er vi også meget glade for, at HLS har bedt os være med til at lave en række film om Hvidovre og Avedøres butikker. Det har kunnet lade sig gøre takket være økonomisk støtte fra Flemming Holberg Fenger, der selv har spillet en rolle i, hvordan Hvidovre ser ud i dag.

Vi laver seks film med hver sit tema, der belyser butikslivet i Hvidovre og Avedøre og samtidigt sætter historien ind

i den store kontekst. Vi er i fuld sving sammen med fotojournalisten Hans Peter Madsen. Han tropper op i Avedøreljren med en lillebitte taske, som alligevel rummer et helt fotostudie, der stilles op i museets bibliotek. Og her sidder de og fortæller; dem, som på nært hold har oplevet butikkerne, fordi de selv eller en forælder har drevet butik eller husker, hvordan det var at være kunde. Butikkerne var samlingspunkter i kvartererne på en helt anden måde end nutidens store dagligvarebutikker. Her samledes

husmødrene under dagens indkøb og fik sidste nyt, man kunne låne telefonen, eller børnene kom forbi for at købe snold efter skole.

Butikkerne er en vigtig del af historien, og gennem dem får vi et blik på, hvordan livet har udspillet sig lige her.

Første fremvisning af filmene vil foregå den 15. august på Hvidovre Hovedbibliotek, og efterfølgende kan de opleves i udstillingen, der åbner i foråret 2024.

I 1954 var medlemmer af Hvidovre Roklub med i et optog på Hvidovrevej. Det gav et fint billede af butiksrekken på Hvidovrevej 156-158, hvor bl.a. Hvidovre Sport i dag har til huse. Forstadsmuseet.

Irma er i dag en sagablot i Hvidovre og snart også i resten af Danmark, men gennem tiden har der ligget Irma på ikke mindre end 14 forskellige adresser i Hvidovre, hvor man har kunne forsyne sig med kaffe, vin og grenadine samt alle de andre gode ting.

Hvorfor have en skoletjenesten?

Af Katrine Wacherhausen Huusom

”Sne!” Sådan lød det en morgen, da min datter trak gardinet til side. Forvirret kiggede jeg ud i haven – og ganske rigtigt, fra himlen dalede små tykke snefnug. Det var i begyndelsen af april, og jeg skuttede mig. Om lidt skulle jeg ud i snevejret for at tage imod en skoleklasse til forløb. Udendørs. Helt i tråd med Forstads museets øvrige formidling foregår vores skoleforløb også udendørs, hele året rundt. Det her var dog første gang, Svenskekrigene skulle formidles i snevejr.

Siden 2016 har vi på Forstads museet haft en skoletjeneste. Altså blev en del af museets tid og ressourcer dedikeret til at skabe et pædagogisk rum, et eksternt læringsrum for skoleelever fra Brøndby og Hvidovre. I det læringsmiljø har vi hvert år klasser fra Brøndby, Hvidovre og mange andre steder på tur ud i forstaden. Her kommer elever helt fra børnehaveklassen til 3.g. Her fortælles historier om børneliv, modstandskamp og velfærdsdrømme.

På den snefyldte morgen i april trak jeg halstørklæde og handsker på og hankede op i skoletjenesterygsækken. Den er fyldt med historiske kort og elevopgaver. Da jeg begav mig afsted mod møde-

stedet, ønskede jeg mig tilbage til min varme kontorplads. Men så skete det, som altid sker: Mødet med eleverne. De var iklædt varmt tøj fra top til tå, og de var klar. Klar til at lære, klar til at lytte, klar til at stille mig spørgsmål. Alle mulige spørgsmål. Også nogle der ikke har så meget med Svenskekrigene at gøre. ”Bor du her?” og ”Hvor gammel er du?” er klart nogle af dem, der ligger i toppen.

Sammen begav vi os rundt i det sneklædte Brøndbyøster og hørte historier om, hvordan det gik for de mennesker, der boede her for 350 år siden. Da vi nåede til Brøndbyøster Kirke, kom vi indenfor i varmen, og her skrev klassen breve på vegne af nogle af de personer, som vi havde hørt om. Eleverne gav dem en stemme, og sammen trådte vi i fortidens fodspor.

Det er noget af det, skoletjenesten i et eksternt læringsmiljø kan. Her får eleverne mulighed for at komme ind i et andet rum. Skoletjenesten er ikke en skole. Det er ikke et klasselokale – det er noget andet. Her er eleverne på ny lige-stillet, og måske opdager de, at de kan nogle andre ting end i skolen.

Sammen kan klassen forundres og opleve nye ting. De kan undersøge og udforske ukendte steder i deres lokalmiljø.

Mens eleverne sad og skrev på deres breve fra fortiden, kom jeg til at tænke på et andet forløb. Det var i foråret og med en lokal 8. klasse. Vi var vej ned ad Brøndbyøstervej, og undervejs havde vi gjort stop ved mindsten fra besættelsen. Jeg havde lige fortalt om 18-årige Kaj Jensen, som sammen med andre frihedskæmpere forsøgte at kapre et tysk tog ved jernbaneoverskæringen i Brøndbyøster. Pludselig stoppede en af pigerne op. ”Jeg troede, at alting skete inde i København”, sagde hun og kiggede på mig ”Jeg anede ikke, at der skete så mange spændende ting her”.

Derfor er skoletjenesten vigtig: her finder eleverne ud af, hvordan verdens allerstørste begivenheder også spillede en rolle for netop det sted, de bor. Den verden, de begiver sig rundt i hver eneste dag, foldes ud på ny. For hvorfor har man egentlig bygget Avedøre Stationsby, og hvad betyder den store sten i krydset Brøndbyøstervej/Park Allé?

4.u fra Heiberg Skole på besøg i Brøndbyøster Kirke, marts 2023. Foto Forstadsmuseet

Med skoletjenesten får elevernes verden et ekstra lag. Pludselig kan de se tidligere tiders begivenheder og skæbner fra de mennesker, der har boet her før dem. Her kan de lægge små byggesten til deres lokale stolthed.

Alle kan gå på museum

En af de grundlæggende værdier i Forstadsmuseets Skoletjeneste er, at den er for alle. Selvom vi bevæger os meget,

har vi også elever med fysiske handicap med. Gangstativer og kørestole skubbes op ad skrænter på Vestvolden, og forløb tilpasses så de passer til elever med særlige behov.

På samme måde som filosofien bag Historien i Gaden-konceptet er at demokratisere historien til alle Hvidovre og Brøndbys borgere, så rummer skoletjenesten alle elever. Både de børn,

der kommer fra hjem, hvor museer og kultur fylder meget, men også dem hvor det ikke gør.

Som en ny strategi vil Forstadsmuseets Skoletjeneste lægge større fokus på de alleryngste elever og faktisk også udvikle forløb til børn i børnehaven. Det sker i samarbejde med Brøndby Naturskole, der har stor erfaring med at formidle til de allermindste borgere i kommunen. For man bliver aldrig for ung til at gå på museum eller til at få en kulturoplevelse. Og det er også allerede her, vi gerne vil have fat i dem. Skoletjenesten har nemlig også til formål at danne børnene til at forbruge kultur. Gerne lokal kultur. Vi vil gerne give dem en god og rar oplevelse. En oplevelse, som gør, de kommer igen. En oplevelse, som gør, at de fortæller begejstret om deres tur, når de sidder og spiser aftensmad med deres forældre.

Så da jeg den snefyldte dag i april kørte tilbage mod min lune kontorplads, var det med et smil om munden. For en af eleverne havde stillet mig det allerfineste spørgsmål, man som museumsunderviser kan blive stillet: ”Kan vi ikke komme igen i morgen?”

Perlefiskerens og hans families historie

Af Torben Kok Rasmussen

Resumé

I sidste nummer hørte vi om Hans Christian, der efter et liv i det fjerne, kom hjem til Danmark og slog sig ned i Hvidovre.

Efter 1. verdenskrig, hvorunder Hans Christian havde tjent ret godt på bundgarnsfiskeriet,

købte han en grund ved Gl. Køgelan-
devej i Hvidovre. (Jeg forestiller mig,
at det var en af de tidlige udstykninger
mellem Flaskekroen og Beringgård).

Han regnede med, at grundværdierne
ville stige i forbindelse med, at Køben-
havn voksede, og samtidig var det jo
også rart at kunne tage på landet med
familien om søndagen og nyde solen og
den friske luft.

Under sine ophold opstod planen om at
flytte permanent herud, nærmere beteg-
net til Lodsvej, der gik fra Frihedskroen
ved Gl. Køgelanvej og ned til stran-
den, hvor lodsene og et par fiskerfamilier
boede. Hans Christian havde hørt, at

der var planer om at anlægge en rigtig
havn derude, så det måtte være fremti-
den.

I 1923 havde Perlefiskeren købt en
grund på 1 tdl. på Hvidovre Strand ma-
trikel 31n (i dag Lodsvej 36), hvor han
byggede en stor rødstensvilla, der endnu
ses på adressen.

Her flyttede familien ind med deres 2
yngste børn. Torres på 26 år og Karen
på 24 år.

Det følgende er historien om hvordan
det gik børnene.

Peter Sydney Rasmussens historie

Sydney blev født 3. august 1891 på øen
Prince of Wales Island. Han blev døbt
Sydney Peter af en omrejsende præst,
der også registrerede ham som australsk
statsborger.

1. What is your Name? Sydney Peter Rasmussen
2. In the Parish of 124 917 042 near the Town of Thursday Island in the County of Australia
3. Are you a natural born British Subject or a Naturalized British Subject? (N.B.—If the latter, please to be shown.) Nat Born
4. What is your age? 24 yrs
5. What is your trade or calling? Fish
6. Are you or have you been an Apprentice? If so, where, to whom, and for what period? To Rob Ludeman, Seaman, Prince of Wales Island
7. Are you married? Unmarried
8. Who is your next of kin? (Address to be stated) Cousin, Arthur Rasmussen, Copenhagen, Denmark
9. Have you ever been convicted by the Civil Power? No
10. Have you ever been discharged from any part of His Majesty's Forces, with Ignominy, or as Insubordinate and Warranted, or on account of Conviction of Felony, or of a Sentence of Penal Servitude, or have you been dismissed with Disgrace from the Navy? No
11. Do you now belong to, or have you ever served in, His Majesty's Army, the Marines, the Militia, the Militia Reserve, the Territorial Force, Royal Navy, or Colonial Forces? If so, state which, and if not now serving, state cause of discharge. No
12. Have you stated the whole, if any, of your previous service? Yes
13. Have you ever been reported as unfit for His Majesty's Service? If so, on what grounds? No
14. Do you understand that no Separation Allowance will be issued in respect of your service beyond an amount which, together with Pay, would reach eight shillings per day? Yes
15. Are you prepared to undergo inoculation against small-pox and venereal fever? Yes
I, Sydney Peter Rasmussen, do solemnly declare that the above answers made by me to the above questions are true, and I am willing and hereby voluntarily agree to serve in the Military Forces of the Commonwealth of Australia within or beyond the limits of the Commonwealth.
And I further agree to allow not less than two-fifths of the pay payable to me from time to time during my service for the support of my wife and children.
Date 14/7/16 Sydney Peter Rasmussen
Signature of person enlisted

Han voksede op på øen. Sydney var en
stædig og egenrådig dreng, der ofte var
på kant med sin far, som sikkert ikke
kendte meget til børnepsykologi. Hans
filosofi lader til at have været, at vanske-
lige drenge skulle have tæsk. I hvert fald
fortæller Sydneys søstre senere, at han
havde en meget svær barndom, hvor
han fik alt for mange klø af sin far.

Efter hjemrejsen bosatte familien sig i 1898 på Sønder Boulevard 78 på 1.sal i forhuset.

Her kom Sydney i skole og efter endt skoletid i lære og blev udlært som mekaniker.

I 1911 rejste han tilbage til Australien for at søge lykken som perlefisker i Torresstrædet. Her blev han vel modtaget

Peter Sydney Rasmussen. Foto i privat eje.

af sin fars gamle ven og skibskammerat Niels Andersen, som han kom til at dykke efter perler sammen med.

Den 14. juli 1916 meldte den nu 24-årige Sydney, der var australsk statsborger, sig til den australske hær. Ved indkaldelsen blev hans erhverv opført som dykker med adresse på 234 Jersey Road, Paddington, Sydney N.S.W.

I nogle militære lister er han opført som værende i Luftvåbenet, og i andre som værende i infanteriet. Den 8. november 1916 blev Sydney udsendt til Europa ombord på SS Port Nicholson. Første verdenskrig buldrede derudad, og Australien bidrog med soldater på britisk side.

Sydney deltog med hæder i Verdenskrigen i 1916-1917, og han var blandt andet med i det store slag ved Somme, hvor han fik granatchok og blev evakueret til lazaret. Her fik han også konstateret dårlige lunger og i foråret 1918 blev han som ukampdygtig sendt tilbage til England for at gøre tjeneste her. Han gjorde blandt andet tjeneste hos The Australian Flying Corps.

Efter våbenstilstanden den 11. november 1918 fik han som belønning for tro tjeneste 105 dages orlov, som han valgte at bruge til et besøg hos familien i Danmark.

Herefter gik turen tilbage til England og så med troppetransportskib tilbage til Australien.

Den 24.juni 1919 lagde skibet til kaj i byen, som Sydney var opkaldt efter, og her får de hjemvendte krigere en storstilet modtagelse, og han får sin Permission.

Sydney forsøgte at dykke igen, men det gik ikke på grund af de dårlige lunger, og han valgte at tage tilbage til Danmark i 1921.

Tilbage i Danmark trådte han ind i faderens bundgarnsfiskerselskab, men det gik ikke. Så fik han en båd og grej og begyndte for sig selv, men var for medtaget af sine oplevelser under krigen til at kunne klare at være selvstændig, og blev til sidst antaget i bundgarnsselskabet som medhjælper.

Huset på Bjeverskov Allé 22 var et gammelt hus fra dengang Hvidovre var en rigtig landsby. Foto: Forstadmuseet

Den 14. maj 1924 blev Sydney, der på dette tidspunkt boede på Hvidovre Strand, gift med klinikassistent Jenny Eleonore Poulsen.

Datteren Birgit Sydney var blevet født 12. maj

Sydneys familie boede herefter på forskellige adresser i Risbjerg-kvarteret.

Birgit og Erik 1945, Foto i privat eje

I årene fra 1926 til 1932 fik Sydney og Jenny yderligere tre børn: Kirsten, Agnete og Hans.

I 1942 boede familien i en del af det gamle stråttækte hus, der lå på Bjeverskov Allé 22. På grunden ligger nu 3 enfamiliehuse.

I 1950 flyttede Sydneys familie fra Bjeverskov Allé 22 over til Hvidovrevej 228 st.tv. Det var i det nyopførte lejligheds-kompleks, der i dag kaldes Gl. Lejerbo.

Sydney døde i 1971 79 år gammel, og blev begravet 26. februar på Hvidovre Kirkegård. Året efter fulgte Jenny, som blev begravet ved siden af sin mand.

Den ældste datter Birgit Sydney blev, som den eneste af Sydneys børn, boende i Hvidovre, hvor hun den 15. september 1945 giftede sig med Erik Viffeldt. Hun og hendes mand fik sat et eftertrykkeligt aftryk på Hvidovre og Avedøre. Mange vil kende Birgit og Erik, for de var i tidens løb meget aktive i lokalsamfundet. Birgit i KFUK og Erik i KFUM på Eriksminde.

<https://sailtraininginternational.org/vessel/georg-stage/>

Familien boede først på Sønderkær 55, 1. sal og siden på Eriksminde Allé 10, hvor de fik seks børn: Karin, Anne, Merete, Lisbeth, Niels og Benedikte. I 1958 flyttede familien til et nybygget hus på Storegade 17 i Avedøre Landsby og her fortsatte engagementet. Begge var de med i Avedøre menighedsråd i perioden, hvor den nye kirke i Avedøre Stationsby blev bygget. I "Glostruptiden" sad Erik også en tid i skolekommissionen, og var senere formand i forældreforeningen på Avedøre Skole.

Louis Arthur Rasmussens historie

Vi vender nu tilbage til Perlefiskerens børn. Arthur blev født 15. september 1893 i byen Port Kennedy på Thursday Island, Queensland, Australia. Arthur fik sit navn efter Queenslands Guvernør Mac Arthur.

Arthur var bare to år yngre end Sydney, og de to må have haft en spændende opvækst sammen på den tropiske ø.

Arthur kom i skole i København, da familien var vendt tilbage til Danmark, og efter skoletiden kom han ud at sejle med skoleskibet "Georg Stage".

Dengang var der streng disciplin på skoleskibene, så man skulle passe på og følge reglerne ombord. Hænderne sad løst på de overordnede, og man kunne blive dømt til en tørn eller få fradømt en landlov.

Engang havde Arthur bedt om fri til at være med til sin fars runde fødselsdag. Han fik fri, men nogle dage senere var der forældredag på skibet. Hans far og mor mødte op og hilste på kaptajnen. Kaptajnen lykønskede Perlefiskeren med fødselsdagen. Hans Christian sagde tak, men at han sgu ikke havde haft fødselsdag. Det kostede øretæver af Perlefiskeren og disciplinær straf ombord med trussel om bortvisning, hvis det gentog sig.

Da Arthur afmønstrede fra "Georg Stage", blev han letmatros på Jernbarken "Ingrid af Larvik", der sejlede på Nordamerika.

Den 1. februar 1911 blev ”Ingrid” ifølge skibsregisteret totalt ødelagt under

losning i New York på grund af en dynamitekspllosion, som skete et sted på land, mens andre kilder nævner, at en pram med dynamit påsejlede ”Ingrid”.

På Arthurs fødselsdag den 15. september 1912 fik han hyre som bådsmænd på kobbermagnat Arthur James Curtis barkriggede lystyacht ”Aloha”. Under togter med ”Aloha” fik han set mange mondæne steder i Den Mexicanske Golf.

Ifølge et US ”registration card” indrejste Arthur i New York 14. september 1916. Han var på dette tidspunkt kvartermester på Clyde lines ”S/S Lenape”, der lå til kaj ved Pier 36. Skibet blev brugt til at sejle tropper til Europa under 1. verdenskrig.

Ved Folketællingen i 1921 var Arthur tilbage i Danmark, hvor han boede hos familien på Esbern Snares Gade 22 1.tv.

Arthur blev gift med Karen Emma Marie Kure, og den 1. april 1922 blev deres søn Knud Kure Rasmussen født.

I 1930 boede Arthurs familie på P. Knudsens Gade 14, 1.tv., der lå i bekvem afstand fra hans arbejde i faderens bundgarnsfisker selskab, som er beskrevet i sidste artikel.

Marie Lucie Rasmussens historie

Marie Lucie Rasmussen blev født 19. december 1894 og blev hele sit liv kaldt Molly. Sandsynligvis blev hun også født i Port Kennedy på Thursday Island i Torresstrædet.

Molly var altså bare 4 år, da familien i 1898 kom til København.

Efter skoletiden kom hun i huset hos en Kaptajnsfrue og senere hos Telegrafbestyrer Meyer i Hellerup. Herefter fik hun en stilling som klinikassistent hos en tandlæge Fibiger, og her mødte hun Ernst Rickart Ohlhues, som hun blev gift med 10. juli 1918.

Ved Folketællingen i 1921 boede Mollys familie på Vodroffs Tværgade 2 på Frederiksberg, og havde 2. februar 1920 fået en søn, John Egon Ohlhues. Som den eneste af Perlefiskerens børn, bosatte Molly sig ikke i Hvidovre, men sønnen John skrev i 1995 sine erindringer om perlefiskeren og hans hustru.

Rasmus Torres Rasmussens historie

Torres blev født 28. april 1897. Sandsynligvis også i Port Kennedy på Thursday Island i Torresstrædet, som han blev opkaldt efter.

Torres var altså bare et år, da familien i 1898 kom til København, og han var Perlefiskerens øjsten.

Han var rødhåret, og hans søskende drillede ham ved at kalde ham Tagbrand. Fra en tidlig alder hjalp han sin far med fiskeriet.

I en ung alder fik han en stor Harley-Davidson motorcykel, og i familien blev der fortalt historier om hans bedrifter på vejene.

Torres blev gift i Femø Kirke 3. juni 1924 med Nelly Hilleborg Olsen, og de flyttede ind hos hans forældre og deres husbestyrerinde i huset på Hvidovre Strand 31N (i dag Lodsvej 36). Torres og Nelly fik sønnen Ebbe den 9. december 1925, datteren Aase Gunver den 17. december 1927 og datteren Jytte Lisbeth den 15. juli 1932.

Beringgård set fra Gl. Køge Landevej

Aase, der senere blev kammerat med Henny Påske, blev gift med Trygved Gerde og flyttede til Oslo i 1947.

Efter farens død blev Torres' familie boende i huset på Lodsvej, hvor de boede indtil de i ca. 1957 flyttede til den nærliggende Baunevej 14.

Torres døde 13. oktober 1959 62 år gammel, men blev trods sin lange tilknytning til Hvidovre, begravet på Søndermarken Kirkegård på Frederiksberg.

Karen Edith Rasmussens historie

Som det eneste barn blev Karen født i Danmark kort efter, at familien var vendt tilbage. Det var 2. december 1898, medens familien boede på Sønder Boulevard 78.

Karen kom efter skolen på kontor, og var et års tid i England for at lære sproget. Tilbage i Hvidovre mødte hun forpagteren på Beringgård Svend Nicolai Voss Schrader født 8. oktober 1889, og hun blev gift med i Hvidovre Kirke den 3. oktober 1925.

Som forpagtere af Beringgård havde de store forhold: Der var ti værelser i den grundmurede hovedbygning med tegltag. Laden, der var genopført efter en brand i 1905, var ligeledes grundmuret

Svend Nicolai Voss Schrader Foto: Forstads museet B14879

Rytterselskab på Beringgård
Nr. 2 fra v. Karen Schrader Nr. 2 fra h. Svend Schrader - Foto: Forstadsmuseet (B123)

og tækket med tagpap, det samme var stalden, som dog var tækket med strå. Magasinbygningen, der også indeholdt en fodermesterbolig, var sammenbygget med laden.

Ved Folketællingen i 1930 husede Beringgård foruden Karen og Svend også en Husassistent, to tjenestekarle og et fodermesterpar med to børn.

1934 flyttede moderen Johanne Christine, der som nævnt i sidste nummer var blevet noget nervesvækket, over til Karen og Svend på Beringgård. Fru Karen Hviid, der var ansat til at passe Johanne, flyttede sammen med sin datter Kir-

Faktaboks:

Hvidovre Propforening var en velgørende forening med fokus på at hjælpe trængende familier med at oplæde (som man sagde dengang) deres konfirmander ifølge tidens mode.

I 1953 havde foreningen ca. 700 medlemmer der hver betalte 2 kroner om året. Foreningen udgav et postomdelt månedligt medlemsblad indeholdende bl.a. medlemmers mærkedage og annoncer for Hvidovres handlende. Herudover arrangerede de basar, andespil, fugleskydning, baller etc. for at samle penge ind til formålet.

Fra foreningens start i 1927 og frem til maj 1955 havde foreningen oplædt 445 konfirmander med tøj til en samlet værdi af ca. 95.000 kroner.

Foto: Femø lokalhistorisk arkiv, 1910 – 1920

sten med til Beringgård. Det ser ud til at hun passede Johanne indtil 1942, hvor Johanne døde.

Svend var født på Beringgård, hvor hans far Carl Emil Voss Schrader var forpagter. Svend overtog forpagtningen i 1920 og var et kendt ansigt i Hvidovre. Han var medlem af Hvidovre Sogneråd fra 1925 -1929 og sognefoged 1937-1969. I 1953 blev han valgt til formand for Hvidovre Propforening, og i 1955 blev Karen valgt som undersøger.

Den 15. marts 1960 flyttede Svend Schrader og Karen fra ejendommen i forbindelse med, at stuehuset nu skulle rives ned for at give plads til butikstorvet i det nuværende Beringparken.

Familien flyttede til Gl. Køge Landevej 275A, der ligger i Beringparken ca. midtvejs mellem butikstorvet og Strandmarksvej.

Svend døde i 1975 ca. 86 år gammel, mens Karen endte sine dage på Svendebjerghave i 1982 ca. 84 år gammel.

Afslutning:

Dette var beretningen om, hvad det førte til, da en 14-årig dreng besluttede at forlade sine trygge omgivelser på Femø, for i 1875 at følge sin eventyrlyst og tage ud at sejle. En virketrang, der bragte ham vidt omkring i verden, før han slog sig ned i Hvidovre. Han og de efterfølgende generationer satte deres stadig sporbare aftryk i verden, men fremfor alt i vores by.

Kilde henvisninger:

- Folketællinger-Kirkebøger
- Femø Lokalhistoriske arkiv
- Artklen “Jagten Fremad af Femø
- Hvidovre Lokalhistoriske arkiv
- Australien War Memorial (awm.gov.au)
- Australian National Maritime
- Family search
- Hvidovre Kommunes weblager
- Greve Kommunearchiv
- Beretningen om Perlefiskeren og hans hustru.
- www.kb.dk
- Hvidovre prop forening
- Slægtsbibliotek.dk/924984.pdf
- Slægten Schrader

Ny lokalhistorisk udgivelse Et hjem, et hus og et forstadsliv i velfærdsstatens Hvidovre 1960-1973

Af Erik Zinglersen

Bogen fortæller hvordan det var at vokse op i forstaden Hvidovre i perioden 1960 til 1973. Netop en tid med vækst, velstand og en voksende velfærdsstat, der åbnede muligheder for en masse almindelige mennesker.

Historien udfolder sig i et nybygget typehus, der var finansieret af statslån. Det stod klar til indflytning i januar 1960, ved indgangen til et nyt årti.

Familien, der flyttede ind, har sin helt unikke historie, men skriver sig alligevel ind i den generelle historie om livet i forstaden i denne periode. Dagligliv, skolegang, fritid og kulturelle interesser beskrives, men forsøges også knyttet til den større fortælling om samfundsudviklingen og enkelte begivenheder i denne periode. Endelig trækkes der tråde tilbage i historien for at forklare, hvordan en almindelig familie på fire medlemmer fik råd til eget hus.

Forfatteren begyndte sit liv i en lejlighed på Hvidovrevej i 1952 og flyttede med sin bror og forældre til et typehus i 1960,

hvor han boede indtil 1973. Herfra flyttede han til Roskilde hvor han påbegyndte en uddannelse i samfundsfag og geografi på Roskilde Universitetscenter. Efter endt uddannelse var han i flyvevåbnet som værnepligtig og fungerede indtil sin pensionering i 2021, som gymnasielærer på Køge og Roskilde Gymnasium.

Bogen kan købes på Forstadsmuseet eller ved direkte henvendelse til

Erik Zinglersen på mail. - Pris 150 kr.

Skriv til erik@zinglersen.com med navn og adresse. Jeg sender en faktura med prisen + forsendelsesomkostninger.

Bogen vil også komme til salg ved Hvidovre Lokalhistoriske Selskab arrangementer i løbet af efteråret. I næste nummer af bladet - 2023 nr. 4 - bringes et uddrag af bogen.

Hvidovre Fysioterapi og Rygskole

Strandmarksvej 18, 2. sal • 2650 Hvidovre
Tel 36 49 38 38 • mail@hvidovrefysioterapi.dk
www.hvidovrefysioterapi.dk

Fiskeoplevelser fra nord til syd

Af Gitte Jakobsen

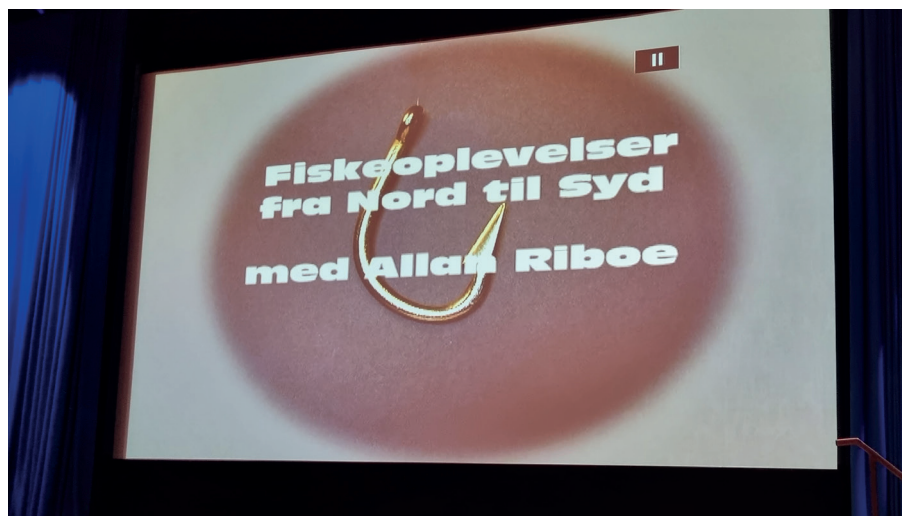

Allan Riboe, torsdag 11. maj 2023 i Kometen

Jens Frederik Jørgensen bød velkommen til Allan Riboe og de ca. 50 tilhørere i Kometen. Han fortalte om Allan Riboes jubilæum d. 1. maj 2023, og om at der havde været flere til jubilæet end til 1. maj fejringen i Kometen. Der var flere mænd som tilhørere end kvinder, og mange, der ikke var medlemmer af Hvidovre Lokalhistoriske Selskab, som mødte op en dejlig forårsaften i Hvidovre.

Allan er en god fortæller. Han startede med at fortælle om sit arbejdsliv hos NKT i Glostrup, hvor han passede kantinen fra kl. 4.00 om morgenen til ca. kl. 10-11, hvorefter han hjalp til i fiskeributikken på Hvidovrevej hos Børge Post. Børge Post solgte ham butikken efter at have haft den i 20 år. De sidste dage kørte han med særtilbuddet: "20% i 20 dage".

Det var et hårdt arbejde for Allan, der også hver dag lavede regnskabet. Efter 2 år sagde han kantinejobbet op og hellegede sig udelukkende butikken. Han havde held med at sælge andet end det folk kom efter ved at snakke godt for sig

og et ordsprog, der lød: "Når der ruskes i kæppen", altså der var fisk på krogen.

Der var intet arbejde uden opbakning fra sin familie og især sin kone Inge.

Allan fortalte om, hvordan han havde fået datteren til at hjælpe i butikken, da hun skulle tjene penge, og hvordan både hun og hendes bror fandt deres mand og kone i butikken.

Allan fortalte, at man havde lavet et arrangement med Put and Take i Nordsjælland. Det skyldtes, at chauffør fra

7-9-13 bilen ofte kom i butikken og også kørte til Put and Take. En af dem etablerede grill og pølseudsalg ved Put and Take-søen.

Sommerferieture med skoleelever fra Hvidovre

Ture for skolebørn fra 12 år i sommerferien var startet af Børge Post i samarbejde med Hvidovre Kommune. Der var 3 ture hver sommer med afgang kl. 8.00 om morgenen sharp. Mange børn har deltaget, og nu er det ofte tidligere deltagere, der kommer med deres børn. Turene er en stor succes, og de kan kun eksistere med hjælp fra Lystfiskerklubben, Hovedstensvej i Hvidovre.

Lystfiskermuseum i butikens kælder.

Allan har samlet meget ældre grej, og da han ikke vidste, hvor han skulle gøre af det, foreslog Inge, hans frue, at han brugte kælderen i butikken til et Lystfiskermuseum. TV2 Lorry kom til åbningen, og der var så mange deltagere, at de næsten ikke kunne være i kælderen. Da Allan nogle år efter havde brug for pladsen til opbevaring, donerede han hele museet til Odense Kommune til Svend Saabyemuseet.

Butikken hed Hvidovre Sport og Fisk, og på en vinter med meget sne opkøbte han alle bobslæder fra supermarkederne i Hvidovre og solgte dem videre i sin butik. Det gav en god fortjeneste.

Han opkøbte en butik yderligere og havde held med at få butikken Mette P. til at ligge på samme side som ham. Han kunne så sende fruene til Mette P, mens han solgte fiske- og sportsgrej til mændene. Han overvejede at kalde det ”Riboos Strasse.”

Efter pausen fortalte Allan om sine mange ture til forskellige lande og Verdensdele.

I 1992 gik turen til Soyjetunionen, Kasakhstan, hvor Gorbatjov var præsident. Allan var sammen med et svensk team og et dansk hold ude for at fange stør i Det Kaspiske Hav. Betaling for turen var 5.000 kr. som hver skulle afleveres til en Mr. Guldtand. Deltagerne skulle selv proviantere, og der blev på Det sorte marked indkøbt en kylling. Da de skulle spise tænkte Allan, at han skulle tage først, men han endte med at have de andres gaffler stukket i hånden.

Allan fandt en bedre måde at fange størren på. Han fileterede sandarten i stedet for at bruge den hel og havde derfor bedre held. Derfra kommer Allans udtryk: At unde hinanden. Han delte sin fangst med sin bedste ven.

Fangede tun på Lanzarote

I Namsen i Norge fangede han en laks på 22,5 kg. Det var verdensrekord, og han fik senere et certifikat fra Hvidovre kommune for rekorden.

Mange af historierne blev fortalt ud fra en film, der blev vist.

Allan fortalte, at nogle måneder er bedre end andre, når det handler om fiskeri: Maj er fantastisk til at sælge fiske- og sportsudstyr. September er fantastisk til at fange fisk i, da fisken skal have mad i maven for at overleve vinteren.

Det var en aften med mange spændende indslag og historier samt en god fortæller.

Allan Riboe
Foto - Jens Frederik Jørgensen

Arrangementer

Folketinget

Tirsdag d. 12. september
Tidspunkt: kl. 15.30- 16.15

OBS: Sikkerhedstjek kl. 15:00

Mødested: Folketingets besøgsindgang ved den store trappe i Rigsdagsgården max 30 personer

Maria Durhuus (A) som de senere år har været kommunalbestyrelsens repræsentant i HLS har inviteret os til et besøg i Folketinget, rundvisning og mulighed for en snak med Maria.

Søren Pilmark – Mit liv

Onsdag d. 20. september
tidspunkt: Kl. 19- 20.15

Mødested: Kometen, Hvidovrevej 280
Billetter: 145 kr. (+ 5 kr. i gebyr) kan købes på Hvidovre Biblioteker.

Søren Pilmark mestrer alle genrer, er skuespiller og entertainer i verdensklasse.

Oplev ham i samtale med forfatter og journalist Kirsten Jacobsen

Dørene åbnes ca. kl. 18 og der vil være mulighed for at købe Vin, vand og øl.

Vejen til Hvidovre Stadion

Torsdag d. 5. oktober
Tidspunkt: Kl. 19-21

Mødested: Kometen, Hvidovrevej 280

Sten Skovgaard Larsen vil med en blanding af faktuelle oplysninger, anekdoter, fotografier og et filmklip, give et historisk tilbageblik på idrættens vilkår i perioden fra Hvidovre idrætsforening blev stiftet i 1925 til den officielle indvielse af Hvidovre Stadion i 1955.

Åbent Hus i Rytterskolen

Onsdag d. 18. oktober
Tidspunkt: Kl. 14-16

Mødested: Rytterskolen,
Hvidovre Kirkeplads 1

Eftermiddagen hvor vi mødes over en kop kaffe.

Det er muligt at se Rytterskolen og høre skolens historie.

Men også muligt at småsnakke over medbragte foto eller andet.

Ingen tilmelding denne dag. Tag en god ven eller nabo med.

Bedemand, Marianne fra Hvidovre

Onsdag d. 1. november
Tidspunkt: Kl. 14-16

Mødested: Rytterskolen, Hvidovre Kirkeplads 1

Marianne Gyldholm der er vokset op i Hvidovre vil fortælle lidt fra sit liv, og de sidste mange år som Bedemand.

HLS har været på rundtur i Hvidovres kirker, og kirkegårde og nu er tiden inde til at høre om vejen til det sidste hvilested

Poul Sverrild: Hvidovres historiefortæller

Torsdag d. 23. november
Tidspunkt: Kl. 19-21

Mødested: Kometen, Hvidovrevej 280

En aften med Poul Sverrild, denne gang skal historierne handle om Poul selv.

Drengene i Risbjergkvarteret, søn af 2 skolelærere.

Hvorfor blev Historie hans livsværk? Udfordringer som leder af Forstadsmu-seet.

Måske krydret med fotografier.

Julehygge i Rytterskolen

Torsdag d. 14. december
Tidspunkt: Kl. 14-16

Mødested: Rytterskolen,
Hvidovre Kirkeplads 1

Vi runder året af med julehygge

Lidt godt til ganen, julesange, en julehi-
storie og måske et spil julebanko.

Så er vi alle parate til jul

Dette arrangement koster 50 kr., og 25
kr. ekstra for ikke medlemmer.

Alle er velkommen til vores arrangementer.

Tilmelding er nødvendig på hls.nemtilmeld.dk/
eller på telefon til Anders Aalund (Tlf.: 2420 2655) eller Karen Johansen (Tlf.: 2992 0417).

Indgang: 25,- kr.

Medlemmer gratis - hvis ikke andet er oplyst.

Servering: 25,- kr. - hvis ikke andet er oplyst.

I Rytterskolen kan der højst være 30 personer - øvrige steder 100-150 personer

Til orientering :

Den 20. september kl.19 kommer Søren Pilmark i Kometen

- Reserver dagen allerede nu.

Billetter kr. 150,- kan købes via www.hvidovrebibliotekerne.dk samt på

Hvidovres biblioteker i åbningstiden

Bagsiden

Adressefelt

Vi bruger både materiale fra Forstads museets arkiv og indsamler helt nye fortællinger. En af dem, som gavmildt har stillet op er Wong, som igennem 50 år havde Wongs Grill ved Friheden Station. Grillen var det første sted med decideret take away i Hvidovre og et samlingspunkt for både voksne og børn. Her sidder Wong, mens Hans Peter gør kameraet klar til at optage interviewet.